

Spis treści

Wprowadzenie	9
--------------------	---

Część I – Problem Hume’a i narodziny metaetyki

Rozdział pierwszy. Poglądy metaetyczne Davida Hume’a.	
Problem fundamentu poznania a status etyki	17
Argumentacja antyracjonalistyczna a dychotomia fakt–wartość ...	21
Argument z Motywacji	21
Argument DC (<i>Demonstrative and Causal</i>)	22
Argument RF (<i>Ralations and Facts</i>)	24
Argument z Reprezentacji	25
Istnienie i przeświadczenie	27
Rozdział drugi. Ograniczenia tradycji locke’owsko-berkeleyowskiej.	
W kierunku nowej metody	33
Metoda Hume’a	40
Strategie wyjaśniające (1): strategia genetyczna	41
Strategie wyjaśniające (2): strategia psychologiczna	45
Strategia (re)konstrukcji, czyli jak przejść prawidłowo od twierdzeń o faktach do twierdzeń o powinnościach	46
Podsumowanie	47

Część II – Metaetyka w nurcie nowego realizmu i nowego pozytywizmu

Rozdział trzeci. Realistyczna interpretacja filozofii empiryzmu a problem statusu etyki	51
Błąd naturalistyczny	51
Przedmiot etyki	52
Czym jest Argument Otwartego Pytania (<i>Open Question</i> <i>Argument – OQA</i>)?	54
Analogia dobry–złyty a epistemologia intuicjonistyczna	55

Sformułowanie koncepcji błędu naturalistycznego	58
Czym jest sąd?	60
Istnienie	61
Istnienie świata zewnętrznego a natura sądu	63
<i>Traktat logiczno-filozoficzny</i> , czyli punkt zerowy	67
Reprezentacjonizm i jego ograniczenia w filozofii wczesnego Wittgensteina	68
Teza DC w pierwszej filozofii Wittgensteina	74
Idealizm absolutny czy realizm?	76
Metaetyka neopozytywistyczna	80
Koło Wiedeńskie – fuzja klasycznego empiryzmu z filozofią <i>Traktatu logiczno-filozoficznego</i>	80
Weryfikacjonistyczne kryterium sensowności	83
Carnap: imperatywizm	87
Ayer: ekspresywizm	89

Część III – Próby budowania etyki opartej na doświadczeniu: Schlick i Czeżowski

Rozdział czwarty. Etyka jako nauka według Moritza Schlicka	97
Koncepcja etyki jako nauki	98
Naturalizm Schlicka	100
Rozdział piąty. Czeżowskiego koncepcja etyki jako nauki empirycznej	105
Transcendentalność ocen moralnych	106
Brentanowska koncepcja sądu	109
Intencjonalność emocji a poznanie moralne	112
Oceny elementarne a epistemologia intuicjonistyczna	113
(Nie)pewność zdań nauki	114
Obiektywność	118
Budowa teorii etycznych	119
Czeżowski wobec Faktu Otwartego Pytania	123
Podsumowanie	124

Część IV – Stare i nowe pojęcie doświadczenia – naturalizacja języka etyki

Rozdział szósty. Empirystyczne pojęcie doświadczenia	127
Empirystyczne pojęcie doświadczenia – próba syntezy	128
Empirystyczne pojęcie doświadczenia w filozofii Hume’a a XX-wieczny realizm	132

Rozdział siódmy. W kierunku nowego pojęcia doświadczenia . . .	137
Późny Wittgenstein i upadek empirystycznej koncepcji doświadczenia	137
Krytyka reprezentacjonizmu	139
Krytyka atomizmu logicznego i wielość gier językowych	142
Odrzucenie Tezy DC	144
Status etyki	146
Rozdział ósmy. Naturalistyczno-pragmatystyczne pojęcie doświadczenia	149
Deweya koncepcja doświadczenia	149
Deweya krytyka empirystycznej koncepcji doświadczenia	150
Naturalizowanie gier językowych	153
Konkluzje	155
Trudności	157
Zarzut pierwszy: instrumentalizm	157
Zarzut drugi – nonkognitywistyczny I	160
Zarzut trzeci – nonkognitywistyczny II	163
Uwagi końcowe	169
Bibliografia	173
Indeks nazwisk	177